„КОВНО-ЭСПЕРАНТО“ ★★★ „KOVNO-ESPERANTO“

Журналъ Ковенскаго Общества Эсперантистовъ

★★★

Подписная цѣна: за годъ—1 руб., за 6 мѣс.—60 коп. Пожизненные и дѣйств. члены К.О.Э. получаютъ въ Ковнѣ журналъ безплатно.

Адресъ редакціи: Ковна, Б.-Садовая, д. Рацъ

★★★

Годъ третій.

Цѣна отд. №—3 коп., въ пров. и съ перес. 5 к.

★★★

От 10 до 30 №№ въ годъ.

№ 5 (31)

1914.

15 Февраля.

28 Februaro.

Presorgano de Kovna Esperantista Societo

★★★

Abonprezo: Jare—1 sm., duonjare—60 sd. Dumvivaj kaj efektivaj membroj de K.E.S. ricevas la ĵurnalon en Kovno senpage.

Adreso de Redakcio: RUSLANDO. KOVNA Esperantista Societo.

★★★

Jaro tria.

Unu ekz.—3 sd., en provincoj —5 sd., eksterlande—7 sd.

★★★

Dum la jaro 10—30 numerojn.

Текущій счетъ въ Ковенск. Отдѣл. Соед. Банка (№ 916) и въ Esperantista Ĉekbanko

Ковна, 15 Февраля.

Въ Парижѣ идутъ усиленныя приготовленія къ всемірному X конгрессу. Съ увѣренностью можно сказать, что ни раньше, ни позже эсперантисты не увидятъ такого блестящаго и многочисленнаго конгресса, какой ихъ ожидаетъ въ „столицѣ міра“. Но будемъ помнить, что не „для потѣхъ и ликованій“ съѣзжаются эсперантисты: развлеченія должны быть, но лишь для отдыха, для подъема духа, устающаго отъ непосильныхъ трудовъ въ конгрессные дни. Невознаградимой потерей для нашего великаго дѣла было-бы пропустить такой рѣдкій случай и не использовать его для окончательной побѣды эсперанто во всѣхъ областяхъ его возможнаго примѣненія. Вотъ почему мы просимъ нашихъ французскихъ друзей и въ особенности парижанъ всесторонне использовать X конгрессъ съ указанной важной цѣлью. Практически, мы рекомендуемъ добиться чтобы отъ всевозможныхъ французскихъ учрежденій (ученыхъ, общественныхъ, туристскихъ, спортивныхъ и т.

Kovno, 28-an de Februaro.

En Parizo oni multe klopodas kaj prepariĝas al la X-a kongreso. Certe, neniam—nek antaŭe, nek poste—la esperantistaro ekvidos tiel brilantan, tiel multenombran kongreson, kia atendas ilin en la „monda ĉefurbo“. Sed ni devas memori, ke la esperantistaro kunvenas ne por amuzaĵoj aŭ ĝojigoj: la plezuroj ankaŭ devas esti, sed nur por ripozo, por subteno de la spirito, lacigita per superfortaj laboroj dum kongrestagoj. Estus nepardonebla peko preterlasi tiel malofta okazon kaj ne uzi ĝin por fina venko de Esperanto en ĉiuj sferoj de ĝia aplikado.

Jen pro kio ni petas niajn francajn kaj precipe parizajn Samideanojn ĉiuflanke ekuzi la X-an kongreson por la montrita grava celo. Praktike, ni rekomendas klopodi, ke je nomo de ĉiuspecaj francaj institucioj (sciencaj, sociaj, turismaj, sportaj k. t. p.) estu dissendotaj al la koncernantaj fremdaj institucioj—detaloj motivotaj invitleteroj—kun peto partopreni la interna-

п.) были разосланы къ соотвѣтствующимъ иностраннымъ учрежденіямъ подробныя мотивированныя приглашенія принять участіе въ международныхъ совѣщаніяхъ, съ допущеніемъ *на первое время* языковъ французскаго и эсперантскаго. Мы убѣждены, что такіе съѣзды положатъ начало будущимъ конгрессамъ съ примѣненіемъ единаго международнаго языка. Если нѣкоторыя учрежденія откажутъ въ разсылкѣ такихъ приглашеній, то ихъ можно разослать отъ имени отдѣльныхъ членовъ, входящихъ въ составъ этихъ учрежденій. Попутно мы позволяемъ высказать пожеланіе о томъ, чтобы были широко открыты столбцы „Конгрессной газеты“ для обмѣна мнѣній по поводу X конгресса, для чего ее слѣдуетъ выпускать или еженедѣльно, или по мѣрѣ накопленія матеріала.

ciajn kunvenojn sub la kondiĉo, ke la debatoj estu por la unua tempo en lingvoj franca kaj esperanta. Ni estas certaj, ke similaj konferencoj estos komenco por la estontaj kongresoj, aplikontaj nur unu solan lingvon „Esperanto'n“. Se kelkaj institucioj rifuzos dissendi tiajn invitilojn, tiam ili povas esti dissendotaj je la nomo de apartaj membroj, kiuj apartenas al tiaj institucioj.

A propos, ni permesas al ni esprimi unu deziron, ke la paĝoj de la Kongresa Gazeto estu malfermitaj por interŝanĝo de opinioj pri la X-a Kongreso, por kio oni devas ĝin aperigi aŭ ĉiusemajne, aŭ laŭbezone, depende de la kolektota materialo.

Хроника Общества

Kroniko de Kovna Esperantista Societo (Ruslando).

Dum la lasta monato la agado de K. E. S. rimarkeble ekviviĝis. La 23-an de Januaro komenciĝis la kursoj (gvidataj de s-ro Valentinov) kun 10 lernantoj, kies plejmulto estas termezuristoj. Post du grandaj propagandaj artikoloj, aperintaj en loka gazeto „Nord Okcidenta Telegrafo“, la intereso kaj atento de Esperanto inter kovnanoj multe kreskis. La ĝeneralan kunvenon, kiu okazis 31-an de Januaro, vizitis kelkaj novaj membroj; multaj malnovaj anoj repagis siajn kotizaĵojn; sufiĉe bone estis vendataj la lernolibroj, broŝuroj kaj poŝtkartoj. Kun granda sukceso pasis ankaŭ la renovigita „vendredo“, kun tradicia esperanta babilado kaj teo. Oni povas atendi, ke pluaj „vendredoj“ estos ankoraŭ pli multenombraj kaj vivplenaj.

— La ĝeneralan kunvenon de K. E. S. malfermis la vic-prezidanto s-ro Biĉkov, kiu proponis elekti prezidanto s-ron Nedoŝivin. Malfermante la kunsidon, A. M. Nedoŝivin sciigis kelkajn biografiajn trajtojn pri la ĵus mortinta prezidanto de Peterburga Esperantista Societo Onoŝkoviĉ-Jacina, invitinte honorigi por leviĝo lian memoron. Ĉiuj ĉeestintoj leviĝis kaj petis sendi la kondolencan leteron al la vidvino de Onoŝkoviĉ-Jacina.

La honora membro Nedoŝivin faris raporton pri nuna stato de esperanta movado paralele en Eŭropo kaj en Rusujo, priskribante la sukcesojn de Esperanto en malsamaj sferoj. Interalie s-ro N. atentigis la favoran rilaton al nia afero de la rusa registaro. S-ro Valentinov donis kelkajn novajn informojn pri la X-a universala kongreso kaj fervore invitis viziti Parizon.

— Каждую пятницу съ 8 час. вечера будутъ происходить въ помѣщеніи Общества очередныя засѣданія правленія въ видѣ „эсперантскихъ

бесѣдъ“ для членовъ общества.

— При обществѣ открылись курсы эспер. языка исключительно для членовъ общества, съ платою въ 1 руб. за курсъ въ 10 лекцій.

Esperanto en Ruslando.

„Kovno-Esperanto“ tre petas sendi al la Redakcio mallongajn sciigojn pri gravaj okazintaĵoj el vivo kaj movado esperantista en Ruslando.

1. Peterburga E. S. travivas, post subita morto de sia honorinda prezidanto Onoŝkoviĉ-Jacina, malfacilan tempon. Ĝis nun ne estis trovita lia anstataŭanto, kaj pro tio ne povis efektiviĝi ĝenerala kunveno.

2 La nove fondita Komerc-Oficejo bone funkcias. Alvenas multaj petoj kaj demandoj el eksterlando: kelkaj el ili jam estas sukcese plenumitaj. Oni povas esperi, ke plua laboro estos ankoraŭ pli vigla kaj sukcesplena. Evidente mankas al Oficejo propra bulteno (presorgano) kun anoncfako.

3. Alia Pet. Societo „Espero“, kies plejmulto da membroj estas gejunuloj, fervore laboras en la sama loĝejo (Nevskij 110). La 29-an de Januaro okazis ĝenerala kunveno, kiun partoprenis pli ol 60 ĉeestintoj.

4. Moskva Societo ĝis nun ne decidis pri III tutruslanda kongreso, kvankam neniu alia urbo verŝajne kontraŭstaros al Moskvo, kiel kongresurbo.

5. Kieva kongreskomitato ĝis nun ne eldonis la raporton pri II tutruslanda kongreso.

6. Ruslanda Ministerio de Komerco kaj Industrio aĉetis de s-ro Nedoŝivin 400 ekzemplerojn de la raporto (en rusa lingvo) pri VIII kaj IX Universalaj Kongresoj, verkita kaj eldonita de s-ro Nedoŝivin, por dissendi ilin al la regnaj, sciencaj kaj komercaj Institucioj, borsoj, konsuloj k. t. p.

Ĝeneralaj sciigoj.

Tiu-ĉi fako estas destinata precipe por rusaj esperantistoj-propagandistoj, pro kio ĝi estos redaktata en lingvo rusa.

Зимнее время издавна посвящается эсперантистами внутренней работѣ: усиленно ведется мѣстная пропаганда, устраиваются собранія, праздники торжества. Во многихъ городахъ чествуется день рожденія автора языка д-ра Заменгофа (2 декабря). Повсюду функціонируютъ курсы языка „эсперанто“.

Особенное вниманіе привлекаетъ къ себѣ въ этомъ сезонѣ Парижъ, гдѣ готовится небывалый по численности и блеску всемірный конгрессъ, а затѣмъ Лейпцигъ, гдѣ, наряду съ всемірной выставкой печатнаго дѣла и графическхъ искусствъ (открываемой 5 мая по н. ст. (22 апр. ст./ст.), будетъ созванъ пангерманскій конгрессъ эсперантистовъ. Многихъ интересуетъ особый эспер. павильонъ, сооружаемый на пожертвованія всего эспер. міра; появился даже рисунокъ этого павильона на страницахъ нѣкоторыхъ эспер. изданій.

Въ общемъ слѣдуетъ съ несомнѣнностью констатировать дальнѣйшіе успѣхи эсперантскаго движенія во всѣхъ сферахъ современной жизни, о чемъ единодушно свидѣтельствуютъ многочисленные эсперантскіе журналы и газеты.

X Парижскій Конгрессъ.

Число записавшихся на 1 февраля превышаетъ 1250 человѣкъ, въ

томъ числѣ изъ Россіи 40, изъ Германіи 103, Австріи 55 и Англіи 192. Главная піеса будетъ разыграна „Georges Dandin“, Мольера, въ перев. Заменгофа. Въ „Сорбоннѣ“ (Парижскомъ университетѣ) состоится ученое засѣданіе. Готовится много интересныхъ экскурсій. Въ журналѣ „Movado“ данъ планъ гор. Парижа и описывается маршрутъ экскурсіи на 9 дней пребыванія. Австрійское Мин. пут. сообщ. издаетъ иллюстрир. брошюру: „Путь отъ Вѣны до Парижа“.

Вышелъ 2-й № „Gazeto de la Deka Kongreso“.

Эсперантская пресса.

(esperanta gazetaro).

Tiu-ĉi fako estas destinata precipe por rusaj esperantistoj-propagandistoj, pro kio ĝi estos redaktata en lingvo rusa.

La Verda Standardo № 2. Передовая статья убѣждаетъ всѣ Э. общества учреждать библіотеки. Нѣсколько разсказовъ изъ венгерской жизни. *Scienca Gazeto* Январь. Статья о пропавшемъ континентѣ Атлантика. *La Semado* Февраль. *La Holanda Pioniro* № 2. *La Zemuna Esperantisto* № 1. Кроатская газета съ гектографиров. текстомъ. *Esperanto*—5 Февраля. Статьи: „Объ албанскомъ языкѣ“, „О международной картѣ земного шара“, „Проектъ новой столицы Австраліи“. Разсказъ изъ посмерт. изданія Л. Н. Толстого „Послѣ бала“, съ перев. А. Коха. *Esperanta Revuo pri komerco kaj industrio* № 1. Новый журналъ съ интересной программой. Въ началѣ письмо въ редакцію желѣзоторговой фирмы Georg Reiner (Berlin-Rummelsburg), гдѣ сообщается, что благодаря Э. она получила 345 заказовъ изъ 31 страны. *Movado*—Февраль. Портретъ эсперантиста проф. Карла *Bichet*, парижскаго доктора, увѣнчаннаго Нобелевской преміей. Описывается засѣданіе съ участіемъ г. Richet парижской группы эсперантистовъ, гдѣ была произнесена имъ большая рѣчь объ Э. *Oficiala Gazeto*—25 Января. Большая статья г. *Шаве*: Почему почтовые чиновники должны изучать Э. *Revuo*—Февраль. Повѣсть Г. Гейне „Раввинъ Бахарахъ“, въ перев. д-ра Заменгофа (есть мѣсто, касающееся ритуальныхъ убійствъ). Очеркъ проф. Домбровскаго (Ковна) о Литвѣ. *Antaŭen* № 2 „Призраки“, Генр. Ибсена, въ эспер. переводѣ. *Orienta Azio*—Ноябрь, Декабрь, Январь. Красивая оригинальная внѣшность, интересное содержаніе *Amerika Esperantisto*—Январь. Инт. статьи: „франко-германскія отношенія и эсперантизмъ“—Э. Прива. Панамскій каналъ“ съ иллюстраціями. *Internacia Pedagogia Revuo*. Съ Мая по Январь вкл. въ 3 книжкахъ. Статья Ф. Хавелка „О начертаніяхъ буквъ въ различныхъ языкахъ“. Отчетъ о засѣданіи Междунар. Ассоціаціи учителей. *Esperanta Penso*. Декабрь. Посвященъ обзору эспер. движенія въ Чили (Сантъ-Яго). *Belga Esperantisto*—Декабрь и Январь. Интересная и подробная хроника эсперантизма о Бельгіи. Комедія „La Amuzistoj“ (Les bouffons) Mignel Zamacois, въ перев. Ванъ-деръ-Биста. *Pola Esperantisto* №№ 1—2. Стихотвореніе А. Грабовскаго. Очень полный библіографическій отдѣлъ. *Meksika Stelo*—Декабрь. Воззваніе мексик. авіатора-механика Рафаэля Маллэна, приглашающаго помочь ему эксплоатировать новое изобрѣтеніе въ области аэронавтики. *Germana Esperantisto* Propaganda № 2. Новогодній обзоръ. О памятникѣ Э. въ кур. Франценсбаденъ. *Juna Esperantisto*—Январь. *La ondo de Esperanto*—№ 2. Отвѣтъ д-ра Шидловскаго „Русс. Вѣд.“ Анкета: „kiel mi fariĝis esperantisto“. Некрологъ И. Ф. Оношковичъ-Яцыны. Перев. комедіи Билибина „Konvenaĵoj“, М. Александрова.

Издатель *Ковенское Общество Эсперантистовъ.*
Редакторъ *М. С. Валентиновъ.*

„Тов. Тип. М. Соколовскаго“ въ Ковнѣ.